

Melanom – algoritmi diagnostike in zdravljenja

Marko Snoj

Sektor operativnih dejavnosti, Onkološki inštitut Ljubljana, Ljubljana, Slovenia

Izvleček. V prispevku so prikazani algoritmi diagnostike in zdravljenja melanoma.

Ključne besede: melanom, diagnostika, zdravljenje

Uvod

Algoritmi shematično prikazujejo postopke, potrebne v diagnostiki in zdravljenju melanoma. Posamezni postopki diagnostike in zdravljenja so podrobneje opisani v ostalih prispevkih te publikacije.

Algoritmi

V Tabeli 1 predstavljamo postopek pri razvrščanju bolnikov v posamezne stadije. Prikazane so potrebne diagnostične preiskave in njihovo zaporedje.

V Tabeli 2 predstavljamo postopek pri bolnikih s stadijem bolezni 0, I in II. Pri teh bolnikih poleg široke ekscizije primarnega tumorja, ki je diagnostični in hkrati terapevtski postopek, napravimo tudi biopsijo varovalne bezgavke. Ta služi predvsem diagnostiki, lahko pa je - kadar je varovalna bezgavka pozitivna - tudi del terapevtske obravnave takega bolnika. Bolnike z večjim tveganjem za ponovitev bolezni lahko dodatno zdravimo z interferonom.

V Tabeli 3 prikazujemo postopek pri bolnikih s stadijem III. Pri teh bolnikih je v ospredju popolna kirurška izpraznitev prizadete bezgavčne lože, ki ji, odvisno od prisotnosti oziroma odsotnosti negativnih napovednih kazalcev, sledi dodatno zdravljenje z obsevanje ali z interferonom.

V Tabeli 4 predstavljamo postopek pri bolnikih s stadijem IV. Pri tej skupini bolnikov se zdravljenje razlikuje glede na lego, število in velikost zasevkov. Posamezne možganske metastaze (1-3 manjši zasevki) zdravimo z operacijo ali s ciljanim obsevanjem posamezne lezije (stereotaktična radiokirurgija). Multiple možganske zasevke zdravimo z obsevanjem cele glave. Dodatek sistemskega zdravljenja je predvsem odvisen od splošnega stanja bolnika. Zasevke drugod po telesu zdravimo z enim od naslednjih načinov ali njihovo kombinacijo: sistemskim zdravljenjem, operacijo in z obsevanjem.

Tabela 1. Postopek s sumljivim pigmentnim znamenjem

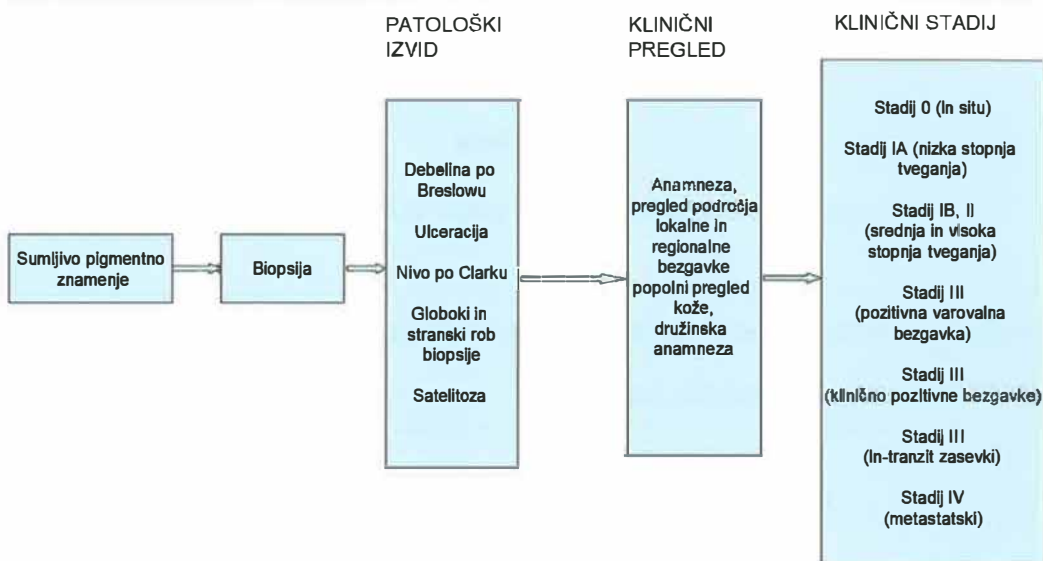
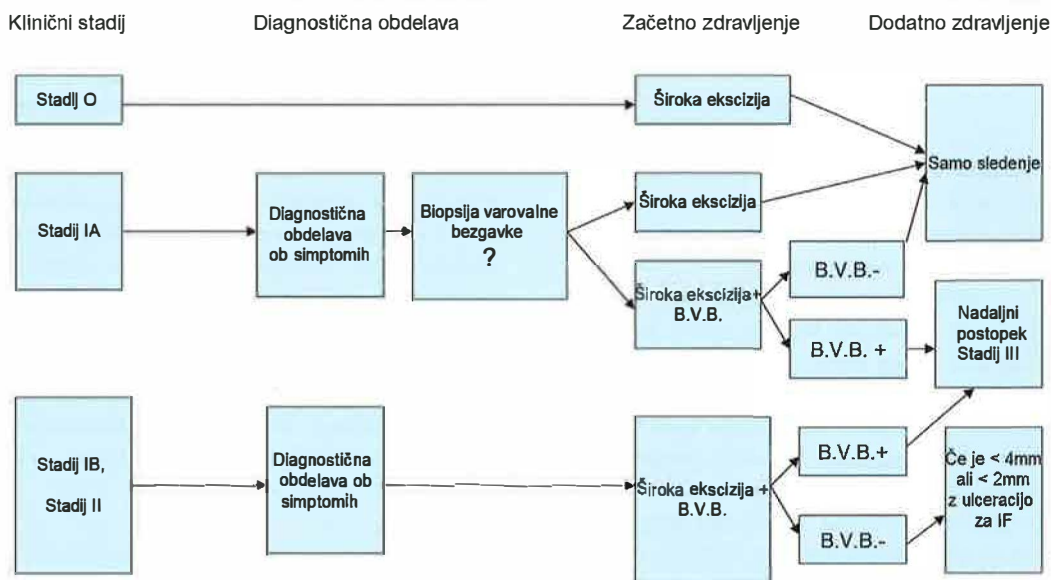

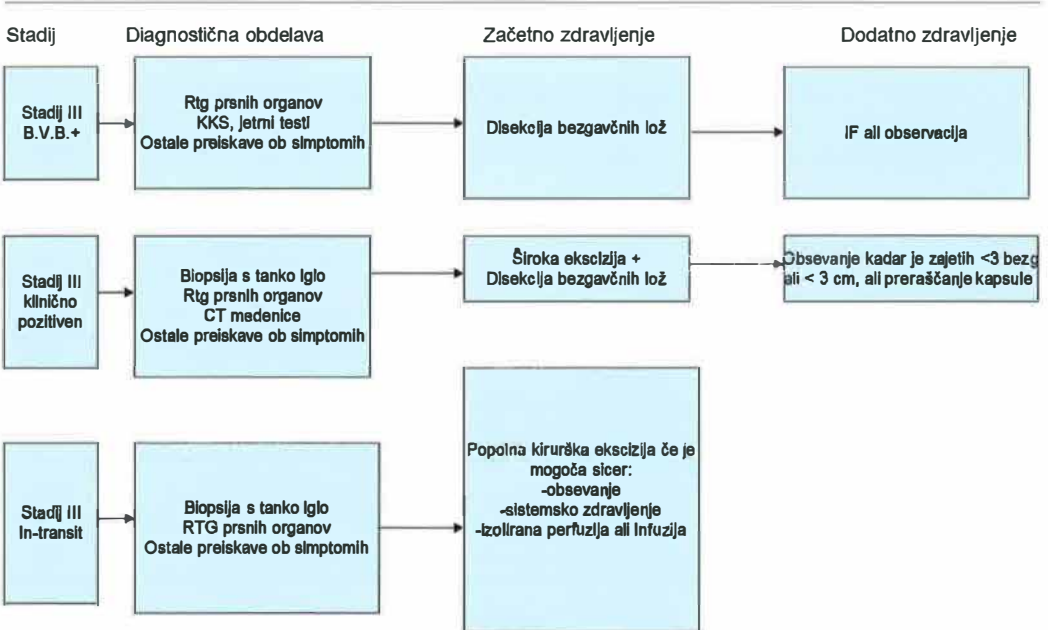
Tabela 2. Postopek pri melanomu stadija 0, I in II

B.V.B. = biopsija varovalne bezgavke

IF = interferon

Tabela 3. Postopek pri melanomu stadija III

B.V.B. = biopsija varovalne bezgavke; KKS = krvna slika; IF = interferon;

Tabela 4. Postopek pri melanomu stadija IV

